

www.sentit-comu.cat

sentit
comú
per
catalunya

INFORME ELECTORAL nº 2 del
GRUP CÍVIC "SENTIT COMÚ PER CATALUNYA"
en motiu de les eleccions
al Parlament de Catalunya del 28 de novembre

**"Anàlisi dels compromisos de regeneració
política i millora de la gestió pública
dels partits catalans"**

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ	3
II. METODOLOGIA	3
1. Reforma de la llei electoral	4
2. Govern dels millors	5
3. Impossibilitat d'acumular càrrecs	6
4. Planificació estratègica i simplificació de l'administració	7
5. Modificació del règim de contractació dels funcionaris	8
6. Gestió eficient dels recursos públics i transparència en l'execució dels pressupostos	9
7. Registre públic de proveïdors de l'administració pública	10
8. Separació entre l'exercici públic i privat	11
9. Millor accés ciutadà a la informació de l'activitat política	12
10. Llibertat de captació, transparència i control dels recursos econòmics dels partits i les entitats representatives i professionals	13
III. CONCLUSIONS	14

I. INTRODUCCIÓ

Ara fa uns mesos el grup cívic “SENTIT COMÚ PER CATALUNYA” va elaborar el document titulat “Regeneració política i bon govern”, on realitzava una diagnosi de la situació política del moment i proposava 10 mesures concretes i viables en l'àmbit de l'activitat parlamentària i de l'acció de Govern, que considerava necessàries per a la regeneració política, el bon ús dels recursos públics i el bon govern.

Aquest document es va presentar als responsables dels programes electorals dels diferents partits amb representació al Parlament de Catalunya, per tal de donar-los a conèixer el pensament de “SENTIT COMÚ” en aquesta temàtica i que consideressin incorporar-los en el seu programa per a les eleccions del 28 de novembre.

L'informe pretén mostrar fins a quin punt els partits polítics han incorporat aquestes qüestions en els seus programes electorals i analitzar, en quina mesura, comparteixen i es comprometen públicament amb els interessos defensats per l'entitat en el citat document.

El grup cívic s'alegra de veure diverses mesures proposades en els programes electorals dels partits que obtindran representació en la nova configuració del Parlament, ja que entén que afavoreixen a tenir una Catalunya més democràtica que avança en el camí d'apropar novament la ciutadania a la classe política. Per tant, tenir una Catalunya més compromesa i cohesionada, i viure, en definitiva, en un país millor.

No obstant, també hi ha elements que l'entitat considera que no han merescut l'atenció necessària i que posen de manifest que l'agenda dels partits polítics continua, en bona part, allunyada de l'agenda de la ciutadania.

II. METODOLOGIA

L'informe s'estructura a partir dels 10 punts del decàleg presentat en el document de “SENTIT COMÚ” titulat “Regeneració política i bon govern” i s'analitza, conseqüentment, els programes electorals dels partits polítics amb representació parlamentària a la Cambra catalana.

Per a cada un dels punts es menciona, en primer terme, les accions clau que cada un dels partits inclou. La cerca s'ha fet de manera que l'essència del seu contingut aparegués escrit com una acció (no una reflexió) i de manera clara.

Alhora, per a realitzar una il·lustració el més completa possible, en el supòsit que un programa no inclogués una proposta en la línia de les accions del grup cívic, però fes referència directa a la temàtica en qüestió, s'ha posat el fragment pertinent.

Per a l'elaboració de l'informe s'ha utilitzat els programes electorals que els partits han fet públic a la seva pàgina web. En tots els casos s'ha agafat la versió en llengua catalana, excepte el Partit Popular, que només l'ofereix en castellà. Per evitar qualsevol potencial alteració del contingut en la traducció, la informació que se cita d'aquest partit s'ha incorporat en llengua castellana.

Tota la informació recopilada dels diferents partits, en els diversos temes analitzats, pertany al propi redactat dels programes electorals. En el cas d'escurçar algun punt, s'indica amb punts suspensius i, en cap cas, queda alterat el significat original. Per a facilitar la constatació del contingut s'indica la pàgina del programa electoral on figura cada extracte.

1. REFORMA DE LA LLEI ELECTORAL

1.1. Elecció directa i nominal dels diputats

1.2. Oficina del Diputat

	<ul style="list-style-type: none"> Defensarem una llei electoral catalana que representi i garanteixi la pluralitat del conjunt del territori, tot reforçant la participació democràtica a través d'un sistema de representació proporcional personalitzada, que incrementi la vinculació entre els votants i els representants, amb l'existència d'un diputat per comarca, com a mínim. (pàg.142)
	<ul style="list-style-type: none"> Promourem la incorporació a la legislació electoral de mecanismes per garantir una relació més directa entre electe i elector. (pàg. 50)
	<ul style="list-style-type: none"> La forma de vot serà la del sistema de les llistes tancades desbloquejades, per tal que el i la votant pugui assignar el seu vot preferent als candidats i candidates d'una llista electoral. (pàg. 103)
	
	<ul style="list-style-type: none"> (Defensa una nova llei electoral, amb llistes tancades i bloquejades). (pàg. 285).
	<ul style="list-style-type: none"> Promourem un model de llistes obertes, davant de les actualment tancades i bloquejades, on el ciutadà pugui escollir entre els diferents candidats i els ordeni. (pàg.4)

2. GOVERN DELS MILLORS

2.1. Elecció qualificada dels alts càrrecs

	<ul style="list-style-type: none"> • El govern dels millors. Posarem al capdavant del govern un grup de persones amb capacitat de liderar el país i afrontar els reptes que tenim com a societat. (pàg.138)
	
	
	
	
	

3. IMPOSSIBILITAT D'ACUMULAR CÀRRECS

3.1. Una persona, un sol càrrec.

	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarem l'acumulació de càrrecs executius en una sola persona. (pàg.138)
	
	
	
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Promourem l'enduriment de la legislació i la seva aplicació efectiva sobre la regulació de les incompatibilitats en les institucions i l'Administració, així com entre aquestes i la societat civil. (pàg.5)

4. PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA I SIMPLIFICACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ

4.1. Auditoria a l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

4.2. Funcionament per objectius.

4.3. Reducció dels càrrecs de confiança.

	<ul style="list-style-type: none"> • La simplificació de les estructures administratives i del seu funcionament i dimensió és un principi amb el qual ens comprometem. (pàg.98) • Elaboració d'una auditoria de l'estat actual de les infraestructures. (pàg. 114) • Encarregarem una auditoria sobre la situació de les finances de la Generalitat per tal de conèixer amb certesa la realitat del deute generat pel Govern. (pàg.139) • Reduirem com a mínim en un 20% el personal eventual i de confiança. (pàg.139)
	<ul style="list-style-type: none"> • Simplificarem el funcionament administratiu de tot el sistema públic de salut. (pàg.18) • Abordarem la reforma en profunditat de l'Administració pública... prioritzant al màxim la simplificació administrativa. (pàg.51) • Impulsarem l'aprovació d'una Llei d'Organització de l'Administració de la Generalitat que simplifiqui i reguli la diversitat d'entitats instrumentals que integren el sector públic. (pàg.51) • Reorganitzarem la funció pública per fer-la més atractiva i... habitar-la a treballar per objectius. (pàg.52)
	<ul style="list-style-type: none"> • Establiment de fórmules flexibles de treball que fomentin el treball per objectius. (pàg.21) • Introduïrem un enfocament més efectivista a les noves normatives aprovades, que prioritzi la consecució d'objectius. (pàg.50) • Definirem i revisarem periòdicament el model de finançament de les universitats, aprofundint en el finançament per objectius...(pàg.56) • Seguirem treballant per revisar en profunditat el personal eventual o de confiança, per regular-ne l'ús en les administracions, amb garanties de transparència i publicitat. (pàg.52)
	<ul style="list-style-type: none"> • Modificar las pautas de financiación del sistema universitario asociando los recursos a los objetivos alcanzados. (pàg.88) • Establecer una e-oficina en internet para que sepas cómo gasta tu dinero la Generalitat y si se consiguen los objetivos establecidos en el presupuesto del año. Esta página contendrá los objetivos generales de la Generalitat para toda la legislatura así como los objetivos presupuestarios con el grado de cumplimiento mes a mes. (pàg.108) • Aprobar una nueva ley de presupuestos que establezca el procedimiento del presupuesto por objetivos...(pàg. 108)
	<ul style="list-style-type: none"> • Analitzar les despeses de l'Administració i adequar-les a allò que és estrictament necessari...(càrrecs de confiança) (pàg.296) • Impulsar auditories de gestió...(pàg.296).
	<ul style="list-style-type: none"> • Reduirem en un 50% el personal de confiança. (pàg.9)

5. MODIFICACIÓ DEL RÈGIM DE CONTRACTACIÓ DELS FUNCIONARIS

5.1. Retribució per objectius

5.2. Cessament de funcionaris

	<ul style="list-style-type: none"> • Implantarem progressivament la carrera professional en les administracions públiques que inclogui l'avaluació de la competència, el compliment dels objectius, la retribució variable, etc. (pàg.141)
	<ul style="list-style-type: none"> • Impulsarem i fomentarem, a través de la reforma de la negociació col·lectiva l'avenç, també a l'administració pública, envers el lligam entre salaris i productivitat. (pàg.33)
	
	
	
	

6. GESTIÓ EFICIENT DELS RECURSOS PÚBLICS I TRANSPARÈNCIA EN L'EXECUCIÓ DELS PRESSUPOSTOS

6.1. Establiment d'un límit a la despesa pública.

6.2. Memòria prèvia de resultats previstos de les iniciatives legislatives.

6.3. Sessió pública de control de l'execució del pressupost anterior.

6.4. Limitació del traspessos entre partides.

	<ul style="list-style-type: none"> • Es necessària la definició, a curt, mitjà i llarg termini, d'un model de finançament de les infraestructures...que... fixi els límits de l'endeutament. (pàg.117) • Al llarg de la legislatura, farem un balanç permanent i fefaent de compliment de les propostes formulades en el Programa. (pàg.138) • Elaborarem els pressupostos de la Generalitat en funció de les necessitats... revisarem tots els programes i se suprimiran els que no hagin demostrat l'eficàcia. (pàg.139) • Farem una anàlisi cost-benefici dels ens i les empreses públiques...(pàg.140) • Aplicarem l'avaluació interna i externa de la gestió de les finances públiques, així com del funcionament dels serveis. (pàg.140)
	<ul style="list-style-type: none"> • Reforçarem i normalitzarem els sistemes d'avaluació de les polítiques públiques per tal d'evidenciar-ne l'impacte (pàg.29). • Promourem el rendiment de comptes en la gestió dels recursos públics. (pàg.50)
	<ul style="list-style-type: none"> • Introduïrem mecanismes d'avaluació dels resultats en l'ús dels recursos pressupostaris aplicant criteris rigorosos d'estalvi. (pàg.27)
	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobar una nueva ley de presupuestos que establezca...que obligue al gobierno a presentar un informe de rendimientos del presupuesto anterior conjuntamente con el presupuesto. (pàg.108) • Respetar la Ley de Estabilidad Presupuestaria y la contención del déficit público. (pàg. 109).
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pla d'austeritat i control de la despesa en l'Administració. (pàg.13) • Establirem un sistema d'avaluació prèvia i continuada de les infraestructures i obres públiques. (pàg.15)

7. REGISTRE PÚBLIC DE PROVEÏDORS DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

7.1. Registre Públic únic i accessible dels proveïdors de l'Administració Pública (amb serveis i imports)

	<ul style="list-style-type: none"> • Farem accessible a tothom la Plataforma de contractació electrònica per a la Generalitat de Catalunya a fi i efecte que es puguin fer i seguir per via telemàtica tots els processos de preparació, licitació i adjudicació dels contractes de caràcter administratiu que ho permetin. (pàg.140)
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofundirem en els procediments ja instrumentats per part de l'administració de la Generalitat per garantir la transparència, la publicitat i l'accés a través de la xarxa dels contractes de l'administració de la Generalitat i el seu sector públic amb proveïdors de béns i de serveis... (pàg.27) • Aprofundirem...en l'augment de la publicitat en la contractació de la Generalitat. (pàg.52) • Pactes d'integritat en l'àmbit de la contractació pública. (pàg.155) • Centralització de les compres de l'administració pública mitjançant una plataforma electrònica pública per garantir la transparència en les contractacions. (pàg.156)
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Llei de registre i control de lobbies o grups d'interès. (pàg.280)
	

8. SEPARACIÓ ENTRE L'EXERCICI PÚBLIC I PRIVAT

8.1. Incompatibilitat entre la funció de representació parlamentària i de confiança i l'exercici en l'àmbit privat.

	
	
	
	
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Promourem l'enduriment de la legislació i la seva aplicació efectiva sobre la regulació de les incompatibilitats en les institucions i l'Administració, així com entre aquestes i la societat civil. (pàg.5)

9. MILLOR ACCÉS CIUTADÀ A LA INFORMACIÓ DE L'ACTIVITAT POLÍTICA

9.1. Portal Web públic i comprensible amb la informació rellevant de l'activitat política.

	
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Crearem un gran portal informàtic de la Justícia de Catalunya, amb tota la informació sobre els òrgans i operadors de la justícia, un banc de dades de totes les sentències de les Audiències Provincials i el TSJC i la legislació vigent. (pàg.98) • Llei de transparència i accés a la informació pública (pàg.155)
	<ul style="list-style-type: none"> • Establecer una e-oficina en internet para que sepas cómo gasta tu dinero la Generalitat y si se consiguen los objetivos establecidos en el presupuesto del año. (pàg.108) • Elaborar una ley que obligue a la administración a utilizar un lenguaje simple, claro y directo. (pàg.111)
	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració d'una llei d'accés a la informació que assegurí el dret d'accés dels ciutadans i les ciutadanes a tota la informació acumulada per les administracions. (pàg.280) • Tots els informes encarregats seran públics i es penjaran a la pàgina web per a la consulta de tothom, així com totes les subvencions que es concedeixin. Les agendes dels càrrecs públics també estaran disponibles al web. (pàg.280)
	<ul style="list-style-type: none"> • Establirem l'obligació de fer públics tot tipus d'informes i enquestes que duguin a terme els diferents departaments i organismes, així com el seu cost i la seva motivació; garantirem la transparència en l'adjudicació de la seva realització. (pàg.4)

10. LLIBERTAT DE CAPTACIÓ, TRANSPARÈNCIA I CONTROL DELS RECURSOS ECONÒMICS DELS PARTITS I LES ENTITATS REPRESENTATIVES I PROFESSIONALS

10.1. Eliminació de topalls

10.2. Publicació dels comptes de les organitzacions

	
	<ul style="list-style-type: none"> • Promourem la reforma de la normativa necessària per fer totalment transparent el finançament dels partits polítics i garantir el control efectiu dels seus ingressos i despeses. (pàg.50)
	<ul style="list-style-type: none"> • Cada candidatura tindrà un compte electoral únic. No es podran abonar despeses electorals en metàl·lic, ni a càrrec d'altres comptes bancaris diferents de l'establert i declarat davant la Sindicatura Electoral. • No es permetran aportacions amb finalitats electorals procedents del finançament ordinari dels partits polítics ni de fundacions o organitzacions que hi estiguin vinculades. • Les candidatures electorals no podran rebre donacions directes ni indirectes d'empreses públiques ni d'empreses privades que mantinguin contractes vigents amb administracions públiques. • Les aportacions privades a les despeses de campanya electoral tindran un límit comparable a l'establert per a les aportacions als partits. La identitat de les persones donants constarà en un registre públic. • Les finances dels partits polítics i de les associacions i fundacions vinculades orgànicament a ells seran fiscalitzades per la Sindicatura de Comptes.
	
	<ul style="list-style-type: none"> • Prohibició de les donacions per part de persones jurídiques i establiment de límits a les donacions de persones físiques en espècie (particularment, en forma de béns immobles). (pàg.281) • Crear un registre públic dels crèdits que els partits tenen contrets amb bancs i caixes i l'execució d'aquests. (pàg.281) • Modificació del Codi Penal, que és competència de les Corts Generals, per incloure la tipificació penal del finançament irregular dels partits polítics. (pàg.281) • Fiscalització dels comptes de les administracions, empreses i entitats públiques, així com de les entitats que rebin fons públics. Crear un format comú per als comptes i rendiments dels partits. (pàg.281)
	<ul style="list-style-type: none"> • Endurir les obligacions de transparència entre els partits polítics i les entitats financeres. (pàg.4) • Proposem la modificació de la legislació vigent perquè totes les donacions realitzades a partits polítics siguin conegudes públicament. (pàg.4)

III. CONCLUSIONS

A continuació es presenten de manera sintètica les principals conclusions sobre els 10 punts analitzats en els programes electorals dels partits amb representació al Parlament de Catalunya.

El balanç que realitzem des de “SENTIT COMÚ” és ambivalent. D’una banda, considerem que els partits polítics han fet un esforç per escoltar i valorar les propostes que, des de diferents entitats, associacions i grups cívics d’opinió com el nostre se’ls han fet arribar, com ho demostra l’interès i atenció que van dedicar-nos totes les formacions quan vam presentar-los-hi de manera individualitzada. Però de l’altra, copsem que varies de les propostes que indefectiblement facilitarien el trànsit cap a una activitat política regenerada i una millor gestió pública segueixen fora dels programes electorals, que entenem com un document amb valor contractual envers els ciutadans.

1. Reforma de la Llei Electoral

Exceptuant el Partit Popular, la resta de formacions polítiques són partidàries de canviar la Llei Electoral per tal que l’elecció dels representants polítics sigui més propera que ara. No obstant, sorprèn que només una formació opti obertament per un sistema de llistes obertes. La majoria de reformes es plantegen de tal forma que permeten fer coincidir l’argument de proximitat i representativitat amb els interessos de la pròpia formació política.

2. Govern dels millors

Aquest concepte només apareix clarament al programa de CiU, tot i que no es detalla què s’entén exactament per “els millors” i tampoc el procediment de selecció. Tot i així, la incorporació d’aquest punt al programa suposa un pas qualitatiu important per incorporar la meritocràcia en la gestió pública en detriment de la partitocràcia.

3. Impossibilitat d’acumular càrrecs

Ciutadans és l’únic partit que fa referència, indirectament, a aquesta qüestió, proposant un enduriment de les incompatibilitats. En aquest punt s’observa un divorci clar entre ciutadania i formacions polítiques, donat que és un assumpte que preocupa molt i que, per contra, no mereix l’atenció de la gran majoria de forces polítiques.

4. Planificació estratègica i simplificació de l’administració

Tots els partits, amb major o menor intensitat i major o menor claredat, aposten per simplificar l’Administració Pública (procediments i càrrecs de confiança) i avançar en mesures planificació estratègica i control de l’eficàcia i eficiència de la gestió realitzada. Sembla que la totalitat de partits polítics s’hagin adonat del sentir majoritari de la població que percep l’administració com una càrrega excessivament feixuga i sobredimensionada.

5. Modificació del règim de contractació dels funcionaris

Els partits grans (CiU i PSC) aposten en els seus programes per implementar mesures que acostin les remuneracions del personal de l'Administració a la consecució d'objectius i a la productivitat, tot i que no diuen com ho faran. Cap formació política incorpora la possibilitat de modificacions estructurals en el concepte de funcionari.

6. Gestió eficient dels recursos públics i transparència en l'execució dels pressupostos

Tots els partits polítics excepte ICV-EUiA estableixen en els seus programes que treballaran en mesures de millora de la planificació i avaluació (cost-benefici) pre i post de les accions, així com que es realitzaran balanços i rendiments de comptes periòdics de l'acció de Govern. Sembla també que, en aquest punt, els partits també comparteixen la idea de que les inversions públiques s'han de regir per la aquesta lògica. Amb tot, considerem que les propostes són poc concretes.

7. Registre públic de proveïdors de l'administració pública

Tot i que la majoria dels partits aposten per facilitar la publicació de la contractació pública, només ICV-EUiA defensa, explícitament, un registre de lobbies com defensa "SENTIT COMÚ".

8. Separació entre l'exercici públic i privat

Cap partit polític es posiciona explícitament en la incompatibilitat sector públic-privat, i només Ciutadans parla d'endurir la llei d'incompatibilitats.

9. Millor accés públic a la informació sobre l'activitat política (Portal web de referència)

Si bé tots els partits polítics parlen de fomentar la transparència, ni PSC ni CIU té en el seu programa una proposta com la que fa "SENTIT COMÚ", mentre que si la incorporen partits més petits, i especialment ICV-EUiA i Ciutadans.

10. Finançament dels partits polítics

Els partits petits (especialment ICV-EUiA) són els que més èmfasi posen en la transparència del finançament dels partits polítics, i tots, a excepció de CiU inclouen propostes de millora en aquest sentit. Majoritàriament, els partits, s'allunyen majoritàriament d'afavorir les donacions a canvi de transparència en les mateixes i opten per posar límits a les mateixes.

Reflexió general:

Si mirem de manera conjunta els diferents àmbits analitzats i sobre els que "SENTIT COMÚ" posava èmfasi en el document "Regeneració política i bon govern", podem veure com tots els partits polítics són conscients de la contracció econòmica del país i de la necessitat d'adaptar el sector públic a aquesta nova restricció presupostària. Per això, tots ells aposten per la simplificació d'una Administració que, en major o menor mesura, reconeixen excessiva i amb certs problemes d'eficàcia i eficiència. La profunditat i orientació de les reformes varia segons els partits, però cap d'ells sembla que s'atreveixi a fer grans reformes estructurals, com la supressió del blindament del lloc de treball en la classe funcionarial. En tot cas, i sigui més o menys desitjable, les mesures incloses en els programes electorals són, en la majoria dels casos i per a tots els partits, suficientment genèriques com per a deixar marges d'actuacions considerables i, al mateix temps, evitar els compromisos massa explícits.

D'altra banda, apareix una voluntat col·lectiva d'afavorir la transparència en l'activitat política, la gestió de l'Administració, i el finançament de les entitats que hi participen (i de manera especial els partits polítics) i així facilitar l'accés als ciutadans a aquesta informació d'interès general. Tot i les diferències entre els partits, es detecta que els partits petits, i especialment ICV-EUiA i Ciutadans són els que major èmfasi posen en aquest aspecte.

En totes aquestes qüestions un aspecte de primer ordre és l'elecció dels propis representants, ja que ho podríem entendre com l'inici del sistema. D'aquí que pel grup cívic fos el primer punt en el seu document "Regeneració política i bon govern". En aquest aspecte, tots els partits excepte el PP aposten per fer reformes en la Llei electoral. Malauradament, en aquesta qüestió es pot veure que el factor que prima en els partits és el sistema de còmput dels diputats, buscant el propi interès. Es detecta que els partits no volen perdre en cap cas el control absolut sobre el procés d'elaboració de les llistes electorals.

Finalment, cal realitzar una constatació que per evident no resulta menys rellevant. Qui llegeixi els programes electorals veurà que les mesures que inclouen, en la majoria dels casos, són prou genèriques com per permetre certs marges de maniobra. Pel cantó positiu això hauria de facilitar els acords de país, però també es pot observar des d'una vessant menys optimista i entendre que s'evita el compromís explícit amb la ciutadania.

Junt amb tot l'anterior, alhora no podem oblidar que l'activitat política ha de ser l'acció coherent d'un pensament de model de societat i de país en el sentit més integral, i que entenem que els partits polítics plasmen en els seus programes electorals. Per tant, des de la ciutadania tenim, per una banda, el dret d'esperar que aquest serà el seu full de ruta, alhora que, per altra, tenim l'obligació de recordar-los el seu compromís per escrit i públic amb els ciutadans per als propers quatre anys.

25 de novembre de 2010

Grup cívic "SENTIT COMÚ PER CATALUNYA"

www.sentit-comu.cat